Agatha Christie

Aventura bucătăresei

Pe vremea când împărțeam apartamentul cu prietenul meu Hercule Poirot, aveam obiceiul să-i citesc tare titlurile din ziarul de dimineață, „The Daily Blare".

„The Daily Blare" era un ziar care scoate în relief senzaționalul cu orice prilej. Jafurile şi crimele se aflau pe primele pagini. Ele izbeau cu litere de-o şchioapă.

Un funcționar de bancă ce se ascunde a dispărut cu acțiuni negociabile în valoare de 50.000 de lire. Soțul îşi bagă capul în soba cu gaz. Nefericita casnică. Dispariția unei dactilografe. O fată frumoasă de 21 de ani. Unde este Edna Field?

— Iată-le, Poirot, destule din care să alegi. Un funcționar de bancă ce fuge, o sinucidere misterioasă, o dactilografă dispărută – pe care o vrei?

Prietenul meu era cam moleşit. Refuză din cap încet.

— Nu sunt prea mult atras de niciuna din ele, „mon ami". Azi mă simt înclinat spre o viață liniştită. Ar fi trebuit să fie o problemă foarte interesantă care să mă tenteze să-mi părăsesc fotoliul. Ştii, am treburi proprii importante de care să mă ocup.

— Ca de exemplu?

— Garderoba mea, Hastings. Dacă nu greşesc, pe noul meu costum gri e o pată de grăsime, una singură, dar suficientă ca să mă necăjească. Apoi mai este şi paltonul de iarnă; trebuie să-l întind la păstrare în pudră „Keatings". Şi cred, da, cred, că a sosit momentul

Agatha Christie

Aventura bucătăresei

Pe vremea când împărţeam apartamentul cu prietenul meu Hercule Poirot, aveam obiceiul să-i citesc tare titlurile din ziarul de dimineaţă, „The Daily Blare”.

„The Daily Blare” era un ziar care scoate în relief senzaţionalul cu orice prilej. Jafurile şi crimele se aflau pe primele pagini. Ele izbeau cu litere de-o şchioapă.

Un funcţionar de bancă ce se ascunde a dispărut cu acţiuni negociabile în valoare de 50.000 de lire. Soţul îşi bagă capul în soba cu gaz. Nefericita casnică. Dispariţia unei dactilografe. O fată frumoasă de 21 de ani. Unde este Edna Field?

— Iată-le, Poirot, destule din care să alegi. Un funcţionar de bancă ce fuge, o sinucidere misterioasă, o dactilografă dispărută – pe care o vrei?

Prietenul meu era cam moleşit. Refuză din cap încet.

— Nu sunt prea mult atras de niciuna din ele, „mon ami”. Azi mă simt înclinat spre o viaţă liniştită. Ar fi trebuit să fie o problemă foarte interesantă care să mă tenteze să-mi părăsesc fotoliul. Ştii, am treburi proprii importante de care să mă ocup.

— Ca de exemplu?

— Garderoba mea, Hastings. Dacă nu greşesc, pe noul meu costum gri e o pată de grăsime, una singură, dar suficientă ca să mă necăjească. Apoi mai este şi paltonul de

iarnă; trebuie să-l întind la păstrare în pudră „Keatings”. Şi cred, da, cred, că a sosit momentul să-mi ajustez mustăţile, după care trebuie să le aplic pomadă.

— Ei bine, i-am zis eu îndreptându-mă spre fereastră, mă îndoiesc că-ţi vei putea duce la îndeplinire acest program delirant. Cineva sună la intrare. Ai un client.

— Dacă treaba nu e de importanţă naţională, nici nu mă ating de ea, declară Poirot cu demnitate.

O clipă mai târziu, intimitatea noastră fu tulburată de o doamnă înaltă, roşie la faţă, care se făcuse auzită ca urmare a urcării rapide a treptelor.

— Sunteţi domnul Poirot? Întrebă ea.

— Eu sunt Hercule Poirot, da, doamnă!

— Nu eşti câtuşi de puţin cum mi-am închipuit c-ar trebui să fii, spuse, privindu-l cu o oarecare dezamăgire. Plăteşti să se scrie în ziare ce detectiv inteligent eşti sau asta este părerea jurnaliştilor?

— Madame! Spuse Poirot ridicându-se în picioare.

— Regret, desigur, dar ştiţi cum sunt astăzi ziarele astea. Începi să citeşti un articol drăguţ: „Ce i-a spus o mireasă prietenului ei necăsătorit” şi continuarea e despre un lucru simplu pe care să-l cumperi de la farmacie şi cu care să-ţi şamponezi părul. Nimic, numai prostii. Dar, sper că nu v-aţi supărat! Am să vă spun ce vreau să faceţi pentru mine. Vreau să-mi găsiţi bucătăreasa.

Poirot o fixă cu privirea; era prima dată când nu-şi găsea cuvintele. M-am întors ca să-mi ascund zâmbetul uriaş pe care nu puteam să mi-l controlez.

— Totul e din cauza acestei aşa zise binefaceri, continuă doamna. Să bagi idei în capul servitoarelor care ar dori să fie dactilografe, dar nu sunt. Opreşte „binefacerea”, asta zic. Mi-ar plăcea să ştiu de ce se plâng servitorii mei – au o după-amiază şi o sâmbătă liberă pe săptămână, câte o duminică liberă din două, rufele sunt duse la spălătorie, au aceeaşi mâncare ca şi noi – şi nu există nici un fel de margarină în casă, numai untul cel mai bun.

Se opri să-şi tragă respiraţia şi Poirot se folosi de ocazie. Ridicându-se în picioare, vorbi îngâmfat:

— Mă tem că faceţi o greşeală, doamnă. Eu nu fac anchete în situaţiile servitorilor. Sunt un detectiv particular.

— Ştiu, spuse vizitatoarea noastră. Nu v-am spus că vreau să-mi găsiţi bucătăreasa? A plecat de acasă miercuri, fără să-mi spună un cuvânt şi nu s-a mai întors.

— Îmi pare rău, doamnă, dar eu nu mă ocup de treburi de astea. Vă spun „la revedere”!

Vizitatoarea noastră mârâi a indignare.

— Aşa care va să zică, dragă domnule? Mândru din cale-afară, da? Vreţi să aveţi de-a face numai cu secretele guvernelor şi cu bijuteriile conteselor? Ei, atunci să vă spun că un servitor este la fel de important pentru mine ca o tiară pentru o femeie. Nu putem fi cu toate cucoane fine care să ne plimbăm pline de diamante şi perle în maşinile noastre luxoase. O bucătăreasă bună este o bucătăreasă bună şi când o pierzi înseamnă la fel de mult ca perlele pentru o doamnă din înalta societate.

Pentru o clipă sau două se ivi o prăpastie între demnitate şi simţul umorului la Poirot. În cele din urmă râse.

— Doamnă, dumneavoastră aveţi dreptate şi eu greşesc. Remarcile sunt juste şi inteligente. Acest caz va fi o noutate. Niciodată n-am vânat un servitor care a dispărut. Iată problema de importanţă naţională pe care tocmai o ceream să mi-o încredinţeze soarta, chiar înaintea sosirii dumneavoastră. En avant! Spuneţi că această bijuterie de bucătăreasă a plecat miercuri şi nu s-a mai întors. Asta a fost alaltăieri.

— Da, a fost ziua ei liberă.

— Dar probabil, doamnă, a păţit vreun accident. Aţi întrebat la vreun spital?

— Exact asta am crezut şi eu ieri, dar azi dimineaţă, poftim, a trimis după lada ei. Şi nici măcar un rând pentru mine! Dacă aş fi fost acasă, nu i-aş fi dat-o… Să mă trateze aşa! Dar tocmai mă dusesem la măcelar.

— Vreţi să mi-o descrieţi?

— Era între două vârste, bine făcută, cu părul negru care începea să încărunţească, foarte respectabilă. În ultimul loc stătuse zece ani. O chema Eliza Dunn.

— Şi n-aţi avut vreo discuţie cu ea miercuri?

— Nici vorbă. De aceea mi se pare atât de ciudat.

— Câţi servitori aveţi, doamnă?

— Doi. Fata în casă, Annie, foarte drăguţă. Puţin cam uitucă şi cu capul numai la tineri, dar servitoare bună dacă o pui la treabă.

— Ea şi cu bucătăreasa se împăcau bine?

— Desigur, se mai înfruntau, se mai împăcau, dar, în general, se aveau foarte bine.

— Şi fata nu poate deloc să facă lumină în acest mister?

— Ea spune că nu, dar ştiţi cum sunt servitorii, solidari între ei.

— Bine, bine, trebuie să vedem despre ce e vorba. Unde spuneaţi că locuiţi, doamnă?

— La Clapham, Prince Albert Road, 88.

— Bine, madame, vă spun la revedere şi puteţi conta pe vizita mea la locuinţa dumneavoastră în timpul zilei.

Atunci, doamna Todd, pentru că aşa o chema pe noua noastră prietenă, plecă. Poirot se uită la mine în chip jalnic.

— Hei, hei Hastings, avem aici o afacere cu totul nouă. „Dispariţia bucătăresei de la Clapham!” Niciodată, niciodată, prietenul nostru, inspectorul Japp nu trebuie să audă de asta!

După aceea, s-a dus şi a încălzit fierul de călcat şi a îndepărtat cu grijă pata de grăsime de pe costumul său gri cu ajutorul unei bucăţi de sugativă. Cu regret, şi-a amânat îngrijirea mustăţilor pentru o altă zi şi am pornit spre Clapham.

Prince Albert Road se dovedi a fi o stradă cu căsuţe elegante, toate aproape la fel, cu perdele frumoase de mătase la geamuri şi ciocănele de alamă strălucitoare la uşi.

Am sunat la numărul 88 şi uşa ne-a fost deschisă de o fată îngrijită cu o faţă drăguţă. Doamna Todd veni în hol să ne întâmpine.

— Nu pleca Annie, o strigă ea. Acest gentleman este detectiv şi vrea să-ţi pună câteva întrebări.

Pe faţa fetei se citea lupta între îngrijorare şi curiozitate plăcută.

— Vă mulţumesc, doamnă, spuse Poirot înclinându-se. Aş dori s-o chestionez pe servitoarea dumneavoastră acum şi să rămână singură, dacă se poate.

Am fost conduşi într-o mică sufragerie şi când doamna Todd, după ce se codi evident, părăsi camera, Poirot începu ancheta sa.

— Voyons mademoiselle Annie, tot ceea ce ne veţi spune va fi de cea mai mare importanţă. Numai dumneata poţi face lumină în acest caz. Fără ajutorul dumitale nu putem face nimic.

Îngrijorarea dispăru de pe faţa fetei şi plăcuta curiozitate deveni şi mai evidentă.

— Sunt sigură, domnule, spuse ea, vă spun tot ce pot.

— Asta e bine. Poirot o aprobă încântat. Acum, în primul rând, ce părere aveţi personal despre asta? Sunteţi o fată de o inteligenţă remarcabilă. Asta se poate vedea imediat! Cum vă explicaţi dispariţia Elizei?

Astfel încurajată, Annie începu să toarne incitată.

— Negustori de sclavi albi, domnule, tot timpul am spus asta! Bucătăreasa întotdeauna m-a avertizat împotriva lor: „Să nu miroşi nici un parfum sau să mănânci dulciuri, indiferent cât de domn pare individul!” Astea erau cuvintele care mi le repeta. Şi acum au pus mâna pe ea! Sunt sigură de asta. Adevărat sau nu, a fost dusă în Turcia sau în vreunul din locurile alea din Orient unde, am auzit, că le place ca ele să fie grase.

Poirot îşi păstră un aer grav admirabil.

— Dar, în acest caz – şi asta este într-adevăr o idee!

— Ar fi trimis ea după geamantan?

— Ei bine, nu ştiu, domnule. S-ar putea să aibă nevoie de lucrurile ei… Chiar şi în locurile alea străine.
— Cine a venit după bagaj, un bărbat?
— Carter Paterson, domnule.
— Dumneata l-ai împachetat?
— Nu, domnule, era deja împachetat şi legat cu sfoară.
— Ah! Asta-i interesant. Asta dovedeşte că atunci când a plecat din casă miercuri, era deja hotărâtă să nu se întoarcă. Înţelegeţi, nu-i aşa?
— Da, domnule. Annie arăta uşor surprinsă. Nu m-am gândit la asta. Dar totuşi ar putea fi negustorii de sclavi albi, nu-i aşa, domnule? Adăugă ea pe gânduri.
— Fără îndoială! Spuse Poirot pe un ton grav şi continuă: Aveaţi acelaşi dormitor?
— Nu, domnule, aveam camere separate.
— Şi Eliza şi-a exprimat nemulţumirea vreodată faţă de actuala ei slujbă? Eraţi mulţumite amândouă aici?
— N-a spus niciodată că o să plece. Slujba e bună…
Fata ezită.
— Vorbeşte sincer, spuse Poirot cu blândeţe. N-am să-i spun stăpânei tale.
— Da, desigur, domnule, coniţa e grijulie. Dar mâncarea e bună. Destulă şi fără restricţie. Ceva cald pentru seară, slănină prăjită cât doreşti, plimbări frumoase. Şi oricum, dacă Eliza dorea să-şi schimbe slujba, sunt sigură că n-ar fi plecat niciodată în felul acesta. Ar fi stat până la sfârşitul lunii, pentru că doamna i-ar fi tăiat salariul pe o lună dacă ar fi făcut aşa!
— Munca nu e prea grea?
— Ei, ea este pretenţioasă, întotdeauna se uită prin colţuri să vadă dacă e praf. Şi apoi mai e chiriaşul, sau „musafirul care plăteşte”, cum i se spune întotdeauna. Dar le trebuie numai micul dejun şi cina, la fel ca şi stăpânului. Amândoi stau toată ziua în City.
— Îţi place de stăpânul tău?
— Da, e foarte liniştit şi puţin zgârcit.

— Cred că nu poţi să-ţi reaminteşti ultimul lucru pe care Eliza l-a spus înainte de a pleca?

— Ba da, pot: „Dacă rămâne nişte dulceaţă de piersici de la cină o mâncăm noi şi mai avem puţină slănină cu cartofi prăjiţi”. Se dădea în vânt după dulceaţă de piersici. Mă întreb dacă n-au pus mâna pe ea în felul ăsta.

— Miercuri era de obicei ziua ei liberă?

— Da, ea era miercurea şi joia.

Poirot îi mai puse câteva întrebări, apoi se declară satisfăcut. Annie plecă şi doamna Todd intră grăbită cu faţa plină de curiozitate. Eram sigur că se simţise jignită pentru că o exclusesem din cameră în timpul conversaţiei noastre cu Annie. De aceea, Poirot avu grijă cu tact s-o îmblânzească.

— E dificil, îi explică el, pentru o femeie de o inteligenţă excepţională, ca a dumneavoastră, doamnă, să suportaţi cu răbdare metodele întortocheate pe care noi, bieţii detectivi, suntem obligaţi să le folosim. Să ai răbdare cu proştii, e greu pentru cei iuţi la minte.

Înlăturând astfel orice resentiment din partea doamnei Todd, el a condus conversaţia spre soţul ei şi a obţinut informaţia că el lucra pentru o firmă în City şi nu va fi acasă până după ora şase.

— Fără îndoială, că el este foarte tulburat şi îngrijorat de această afacere neaşteptată, nu-i aşa?

— Nu e niciodată îngrijorat, declară doamna Todd. „Bine, bine, ia pe alta dragă”. Asta-i tot ce spune el! E aşa de calm că m-apucă disperarea câteodată. „O femeie nerecunoscătoare”, a spus el. „Am scăpat cu toţii de ea”.

— Dar ceilalţi membri ai casei, doamnă?

— Vă referiţi la domnul Simpson, „musafirul nostru care plăteşte”? Ei bine, atât timp cât îşi primeşte micul dejun şi cina în mod regulat, el nu se îngrijorează.

— Ce profesiune are, doamnă?

— Lucrează într-o bancă.

A menţionat numele băncii şi eu am tresărit uşor, reamintindu-mi lectura din „The Daily Blare”.

— E tânăr?

— Cred că are 28 de ani. Un tânăr drăguţ, liniştit.

— Aş vrea să schimb câteva cuvinte cu el, ca şi cu soţul dumneavoastră, dacă se poate. O să mă reîntorc în acest scop diseară. Îmi permit să vă sugerez că ar trebui să vă odihniţi puţin, arătaţi obosită.

— Cred şi eu că sunt! Întâi, grija pentru Eliza şi apoi am fost după cumpărături ieri, aproape toată ziua şi ştiţi ce înseamnă asta, domnule Poirot, ba un lucru, ba un altul şi-am avut o mulţime de treabă în casă pentru că Annie nu le poate face pe toate şi, e foarte probabil, că-şi va da demisia fiind nemulţumită aşa, ei bine, astea m-au extenuat!

Poirot spuse ceva în semn de înţelegere şi plecarăm.

— E o coincidenţă curioasă, am zis, că acel funcţionar care a dispărut, Davis, e de la aceeaşi bancă cu Simpson. Crezi că poate să fie vreo legătură?

Poirot zâmbi.

— Pe de o parte, un funcţionar care o şterge, pe de alta o bucătăreasă care dispare. E greu să vezi vreo legătură între cei doi, dacă, nu cumva, Davis l-a vizitat pe Simpson, s-a îndrăgostit de ea şi a convins-o să fugă cu el.

Am râs. Dar Poirot rămase grav.

— Ar fi putut s-o facă mai rău, spuse el pe un ton mustrător. Aminteşte-ţi, Hastings, dacă pleci într-un exil, un bucătar bun ar putea fi de mai folos decât o fată drăguţă! Se opri pentru o clipă şi apoi continuă: este un caz curios, plin de trăsături contradictorii. Mă interesează… Da, mă interesează în mod deosebit.

În seara aceea ne-am reîntors la Prince Albert Road, 88 şi am vorbit cu domnii Todd şi Simpson. Primul era un om de vreo 40 de ani, molâu, cu cap lunguieţ.

— O, da, da, spuse el vag, Eliza. Da. O bucătăreasă bună, cred. Şi econoamă. Eu ţin foarte mult la a face economii.

— Puteţi să vă imaginaţi vreun motiv pentru care v-a părăsit aşa de subit?

— O, bine, zise domnul Todd vag. Ştiţi, servitorii. Soţia se îngrijorează prea mult. Se consumă pentru că întotdeauna se îngrijorează. De fapt, toată problema e foarte simplă. „Ia alta, dragă, ia alta”, îi spun. Asta este soluţia. Fă haz de necaz!

La fel de inutil ne-a fost şi domnul Simpson. Era un tânăr spălăcit, cu ochelari.

— Cred că trebuie s-o fi văzut, zise el. O femeie mai în vârstă, nu? Desigur, e cealaltă pe care-o văd întotdeauna, Annie. Drăguţă fată. Foarte politicoasă.

— Cele două se împăcau una cu alta?

Domnul Simpson declară că era sigur că nu putea spune. Credea că da.

— Ei bine, nu dăm de nimic interesant acolo mon ami, spuse Poirot când părăsirăm casa. Plecarea noastră a fost întârziată de o izbucnire violentă din partea doamnei Todd, care ne repetă tot ce spusese în acea dimineaţă, dar cu mai mult lux de amănunte.

— Eşti dezamăgit? L-am întrebat. Te aşteptai să auzi ceva?

Poirot neagă din cap.

— Desigur, exista o posibilitate, spuse el. Dar nu mi s-a părut prea probabilă.

Următorul eveniment fu o scrisoare pe care Poirot o primi în dimineaţa următoare. O citi, se înroşi de indignare şi mi-o întinse.

Doamna Todd regretă că renunţă până la urmă la serviciile domnului Poirot. Dezbătând problema cu soţul ei îşi dă seama că e o prostie să cheme un detectiv pentru o afacere pur casnică. Doamna Todd alătură o guinee ca onorariu pentru consultaţie.

— Aha! Strigă Poirot supărat. Şi ei cred că o să scape de Hercule Poirot în felul ăsta! O favoare, o mare favoare le-am făcut ca să consimt să le investighez mizerabila lor afacere de doi bani şi ei mă expediază comme ça! Uite ce e. Nu mă

înşel, aici e mâna domnului Todd. Dar eu îi spun, nu. De 36 de ori, nu! Am să-mi cheltui guineele mele proprii, 3600 guinee, dacă va fi nevoie, dar am să dau de firul acestui mister!

— Da, dar cum? Am întrebat eu.

Poirot se linişti puţin.

— D'abord, spuse el, vom da anunţuri în ziar. Ia să văd… Da… Cam aşa ceva: „Dacă Eliza Dunn va răspunde la această adresă va afla ceva în interesul ei”. Publică-l în toate ziarele în care vrei, Hastings. Între timp, am să fac câteva investigaţii proprii. Du-te, trebuie acţionat iute!

Nu l-am mai văzut până seara, când a binevoit să-mi spună ceea ce făcuse.

— Am făcut cercetări la firma domnului Todd. Nu a lipsit miercuri şi are un caracter bun – asta în privinţa lui. Apoi Simpson, joi a fost bolnav şi nu s-a dus la bancă. Dar miercuri a fost. Era în termeni oarecum amicali cu Davis. Nimic ieşit din comun. Acolo pare să nu fie nimic. Nu. Trebuie să ne bazăm pe anunţ.

Acesta apăru în toate ziarele principale. La ordinele lui Poirot a fost tipărit în fiecare zi timp de o săptămână. Interesul său era extraordinar faţă de această afacere obişnuită privind fuga unei bucătărese, dar mi-am dat seama că el o considera o chestiune de onoare să persevereze până când va reuşi în final. Mai multe cazuri extrem de atrăgătoare i-au fost aduse în acest răstimp, dar le-a refuzat pe toate. În fiecare dimineaţă se repezea la scrisori, le privea cu seriozitate şi apoi le abandona cu un oftat.

Dar răbdarea noastră a fost răsplătită până la urmă. În miercurea următoare, proprietăreasa ne anunţă că o persoană cu numele de Eliza Dunn venise în vizită.

— Enfin! exclamă Poirot. Dă-i drumul să urce! Iute, imediat.

Astfel îmboldită, proprietăreasa ieşi în grabă şi se întoarse după câteva clipe ca s-o prezinte pe domnişoara Dunn.

Prada noastră era cum ne fusese descrisă: înaltă, solidă şi deosebit de respectabilă.

— Am venit ca răspuns la anunţ, explica ea. M-am gândit că trebuie să fie vreo încurcătură sau altceva şi că, probabil, nu ştiaţi c-am intrat deja în posesia moştenirii mele.

Poirot o studia cu atenţie. Trase mai în faţă un scaun cu o mişcare largă a braţului.

— Adevărul este, îi explică el, că fosta dumitale stăpână, doamna Todd, e foarte îngrijorată în privinţa dumitale. Ea s-a temut că vi s-ar fi putut întâmpla un accident.

Eliza Dunn păru foarte surprinsă.

— Atunci, n-a primit scrisoarea mea?

— N-a primit nici un cuvânt de nici un fel. Poirot se opri şi apoi spuse convingător: vreţi să-mi relataţi toată povestea?

Eliza Dunn n-avea nevoie de încurajare. Se lansă deodată într-o povestire lungă.

— Tocmai mă întorceam acasă, miercuri seara şi eram aproape de locuinţă, când un gentleman m-a oprit. Era înalt, cu barbă şi joben. „Domnişoara Eliza Dunn?”, a întrebat el. „Da”, am spus eu. „Am întrebat de dumneavoastră la numărul 88, a zis el; mi s-a spus că v-aş putea întâlni în timp ce veniţi aici; domnişoară Dunn, am sosit din Australia în mod special ca să vă găsesc; ştiţi cumva numele de fată al bunicii dumneavoastră din partea mamei?” „Jane Emmot”, am spus eu. „Exact, a spus el; acum domnişoară Dunn, deşi poate nu aţi auzit niciodată despre asta, bunica dumneavoastră a avut o mare prietenă, Eliza Leech; prietena ei a plecat în Australia unde s-a căsătorit cu un om foarte bogat; cei doi copii ai ei au murit mici şi ea a moştenit toată averea soţului; ea a murit acum câteva luni şi, prin testament, moşteniţi o casă în această ţară şi o sumă considerabilă de bani”.

Puteaţi să mă fi doborât şi cu o pană, continuă domnişoara Dunn. Pentru o clipă am fost bănuitoare şi el trebuie să fi observat pentru că a zâmbit. „Foarte bine că sunteţi

prevăzătoare domnişoară Dunn, spuse el; iată actele mele”. Îmi întinse o scrisoare de la nişte avocaţi din Melbourne, Hurst and Crotchet şi o carte de vizită. El era domnul Crotchet. „Sunt vreo două condiţii, spuse el. Clienta noastră era puţin excentrică, ştiţi. Moştenirea pune drept condiţie să intraţi în posesia casei (ea este în Cumberland) până mâine la ora 12; cealaltă condiţie nu este prea importantă – e doar o stipulare că nu trebuie să fiţi servitoare”. Îmi căzu faţa. „O, domnule Crotchet, am spus eu, sunt bucătăreasă, nu v-au spus acasă?” „Dragă, dragă, spuse el, n-am ştiut de aşa ceva, am crezut c-aţi putea fi o guvernantă sau o doamnă de companie; e foarte neplăcut, chiar foarte neplăcut”. „Şi-o să pierd toţi banii?” am întrebat eu cam îngrijorată. El se gândi vreun minut, două. „Există întotdeauna mijloace de a eluda legea, domnişoară Dunn”, spuse el în sfârşit. „Noi ca avocaţi le cunoaştem. Soluţia este ca dumneavoastră să vă părăsiţi slujba în după-amiaza aceasta”. „Dar leafa mea pe o lună?”, am întrebat eu. „Dragă domnişoară Dunn, spuse el zâmbind, vă puteţi părăsi slujba în orice clipă pierzând salariul pe o lună; stăpâna dumitale va înţelege, având în vedere împrejurările; imperativul este timpul; trebuie neapărat să prindeţi trenul de ora 23 şi 5 minute din King's Cross spre nord; vă pot împrumuta vreo zece lire pentru bilet şi puteţi scrie câteva rânduri la gară către stăpâna dumitale; am să i-o duc personal şi am să-i explic totul”. Am fost de acord, bineînţeles, şi o oră mai târziu mă aflam în tren atât de emoţionată încât nu ştiam pe ce lume mă aflu. Sigur că până când am ajuns la Carlisle, eram pe jumătate înclinată să cred că întreaga problemă era un truc, o păcăleală despre care citeşti de obicei. Dar m-am dus la adresa pe care mi-o dăduse, cea a unor avocaţi şi totul era în ordine. O căsuţă drăguţă şi un venit de 300 de lire pe an. Avocaţii ştiau foarte puţine lucruri, ei tocmai primiseră o scrisoare de la un domn din Londra cu instrucţiuni să-mi predea casa şi 150 de lire pentru primele şase luni. Domnul Crotchet mi-

a trimis lucrurile, dar nu era nici un cuvânt de la coniţă. Am crezut că era supărată şi-mi purta pică pentru norocul meu. Nu mi-a trimis lada, ci pachete de hârtie cu hainele mele. Dar, sigur, dacă n-a primit niciodată scrisoarea mea, trebuie să fi gândit urât despre mine.

Poirot ascultase cu atenţie această lungă poveste. Acum dădu aprobator din cap ca şi cum era complet satisfăcut.

— Mulţumesc, domnişoară. Fusese, aşa cum zici, puţină încurcătură. Permiteţi-mi să vă recompensez pentru deranjul dumneavoastră. Îi întinse un plic. Vă reîntoarceţi imediat în Cumberland? Vreau să vă şoptesc ceva: nu uitaţi cum se găteşte. E întotdeauna util să ai ceva pe care să te bazezi în cazul în care lucrurile merg prost.

— Credulă, murmură el, după ce vizitatoarea noastră plecă, dar probabil nu mai mult decât majoritatea celor aparţinând clasei sale. Faţa lui deveni gravă. Haide Hastings, nu e timp de pierdut. Ia un taxi până-i scriu o notă lui Japp.

Poirot aştepta pe scări când am venit cu taxiul.

— Unde mergem? Am întrebat nerăbdător.

— Întâi să lăsăm această notă unui mesager special.

Odată treaba terminată şi revenind la taxi, Poirot dădu şoferului adresa: Prince Albert Road, 88, Clapham.

— Deci, mergem acolo?

— Mais oui. Deşi, sincer să fiu, mă tem că vom ajunge prea târziu. Pasărea noastră trebuie să fi zburat.

— Cine este pasărea noastră?

Poirot zâmbi.

— Domnul acela şters, Simpson.

— Ce? Am exclamat eu.

— Haide, Hastings. Să nu-mi spui că nu ţi-e clar totul acum!

— Bucătăreasa a fost dată la o parte din drum, asta îmi dau seama, am zis uşor jignit. Dar, de ce? De ce să fi vrut Simpson s-o scoată din casă? Ştia ea ceva despre el?

— Absolut nimic.

— Şi atunci…
— Dar el vroia ceva ce avea ea.
— Bani? Moştenirea australiană?
— Nu prietene, ceva cu totul diferit. Se opri o clipă şi apoi spuse grav: un geamantan ponosit din metal…
M-am uitat cruciş la el. Afirmaţia părea aşa de fantastică încât l-am suspectat că vrea să-şi bată joc de mine, dar el era foarte grav şi serios.
— Dar putea să-şi cumpere un geamantan, dacă vroia unul, am strigat eu.
— El nu dorea un geamantan nou. El vroia un geamantan cu pedigree. Un geamantan de o respectabilitate sigură.
— Uite ce e, Poirot. Asta-i chiar prea de tot. Îţi baţi joc de mine.
Se uită la mine.
— Îţi lipsesc mintea şi imaginaţia domnului Simpson, Hastings. Fii atent aici: miercuri seară, Simpson expediază bucătăreasa. O carte de vizită imprimată şi un document sunt lucruri simple de obţinut şi e gata să plătească 150 de lire şi chiria pe un an a unei case pentru a asigura succesul planului său. Domnişoara Dunn nu-l recunoaşte – barba, jobenul şi uşorul accent colonial o înşelă complet. Aşa s-a sfârşit miercurea, cu excepţia fleacului că Simpson s-a servit cu acţiuni negociabile în valoare de 50.000 lire.
— Simpson, dar era Davis…
— Dacă eşti bun să-mi permiţi să continui, Hastings! Simpson ştie că furtul va fi descoperit joi după-amiază. El nu se duce joi la bancă, dar îl aşteaptă pe Davis când iese să-şi ia prânzul. Poate recunoaşte furtul şi-i spune lui Davis că-i va returna acţiunile, oricum reuşeşte să-l facă pe Davis să vină la Clapham cu el. Este ziua liberă a fetei şi doamna Todd se afla la cumpărături, aşa că nu era nimeni acasă. Când furtul este descoperit şi Davis lipseşte implicaţia va fi covârşitoare. Davis este hoţul! Domnul Simpson va fi în perfectă siguranţă şi se poate reîntoarce la lucru dimineaţa ca un funcţionar onest, cum îl cred.

— Şi Davis?

Poirot făcu un gest expresiv şi dădu uşor din cap.

— Pare prea stăpân pe sine să fie crezut şi apoi ce altă explicaţie poate fi, mon ami. Singura problemă a unui ucigaş este să scape de cadavru şi Simpson îşi făcu planul dinainte. Am fost izbit imediat de faptul că deşi Eliza Dunn evident avea de gând să se reîntoarcă în seara zilei când a plecat (aminteşte-ţi remarca despre dulceaţa de piersici), totuşi, geamantanul ei era gata împachetat când au venit după el. Simpson a fost cel care l-a trimis pe Carter Paterson vineri, să-l ia, şi tot Simpson a fost cel care l-a legat cu sfoară joi după-amiază. Ce bănuială ar putea trezi? O servitoare pleacă şi trimite după bagajul ei, acesta este etichetat şi pus pe adresa şi numele ei, probabil o gară foarte apropiată de Londra. Sâmbătă după-amiază, Simpson, deghizat ca australian, îl cere, îi pune o nouă adresă şi-l expediază în altă parte cu menţiunea: „să fie lăsat până ce este reclamat”. Când autorităţile devin bănuitoare, din motive lesne de înţeles şi-l deschid, tot ce se poate afla este că un bărbos din colonii l-a expediat dintr-o gară apropiată de Londra. Nu se poate face nici o legătură cu Prince Albert Road, 88. Ah! Am ajuns.

Pronosticurile lui Poirot au fost corecte. Simpson plecase cu câteva zile mai înainte. Dar el nu avea să scape de consecinţele crimei sale. Cu ajutorul telegrafiştilor a fost descoperit la bordul vasului „Olympia”, în drum spre America.

Un geamantan din cositor, trimis domnului Hanry Wintergreen a atras atenţia impiegaţilor din Glasgow. A fost deschis şi s-a găsit cadavrul nefericitului Davis.

Cecul de o guinee al doamnei Todd nu a fost niciodată încasat. În schimb, Poirot l-a dat la înrămat şi l-a atârnat pe peretele din sufrageria noastră.

— Pentru mine este o mică lecţie, Hastings, care să-mi amintească să nu dispreţuiesc niciodată lucrul comun, oamenii obişnuiţi. O servitoare care dispare la un capăt – un

ucigaş cu sânge rece la celălalt. Pentru mine este unul dintre cele mai interesante cazuri pe care le-am avut.

SFÂRŞIT